

MANKKAA-SEURAN 50-VUOTISJUHLA

kaikille Mankkaalaisille sunnuntaina 28.8.2016 klo 15.00 - 18.00
Makasiinissa ja väentuvassa sekä niiden ympäristössä.

OHJELMASSA MUUN MUASSA:

TILAISUUDEN AVAUS KLO 15.15

- Mankkaa-seuran puheenjohtaja Jukka Peltola

MUSIIKKIESITYKSIÄ

- mankaalainen jazz-duo Jacintha ja Arto (klo 15.30 ja 17.00)
- mankaalaisen Musiikkikoulu Orbinskin oppilasesitys (klo 16.15)
- harmonikkataiteilija Anna-Liisa Väkeväinen

HAUSKAA LAPSILLE

- vossikkakuski Lauri Komulainen klo 15.00 alkaen
- Tapiolan Voimistelijoiden vetämät jumpat klo 15.30, 16.30 ja 17.30

MANKKAAN HISTORIAA

- Markku Melkko ja Raimo Keskinen kertovat Mankkaan historiasta sanoin ja kuvin klo 16.00 - 17.00. Pitkään Mankkaalla asuneet ovat erityisen tervetulleita osallistumaan muisteluihin.

SUOLAISTA JA MAKEAA PURTAVAA

- Mankkaa-seuran tarjoama juhla-juoma

(alkoholiton)

- Mankkaanpuron koulun 4K-luokan oppilaiden vanhempien järjestämä puffetti (maksullinen, tuotto luokan hyväksi)
- partiolippukunta Mankkaan Eräsien partiolaiset paistavat muurinpohjalettuja (maksullinen, tuotto lippukunnan hyväksi)

MANKKAALAISTEN YRITYSTEN TUOTTEIDEN JA PALVELUIDEN ESITTELYTORI

- mankaalaiset yritykset esittelevät tuotteitaan ja palveluitaan koko tapahtuman ajan

MANKKAA-SEURAN INFOPISTE

MUKANA PALJON MUKAVIA MANKKAALAISIA, VANHOJA JA UUSIA TUTTUJA. TULETHAN SINÄKIN!

Espoon Liikenne Oy:n tuliterä Fargo-bussi rekisterinumeroltaan A-250 on valmiina aloittamaan liikennöinnin linjalla Helsinki/Helsingfors-Mankans-Grankulla vuonna 1950. Reitti kulki Lauttasaaren läpi, pitkin silloista kapeaa Jorvaksentietä, mistä se poistui Suvikummun jälkeen entisen Invalidien Ammattioppilaitoksen kohdalta Koivu-Mankkaantielle ja siitä suunnilleen 109:n reittiä Kauniisiin. Kuva: Espoon Kaupunginmuseo.

BUSSIEN REITIT JA LINJANUMEROT MUUTTUVAT 15.8. ALKAEN

Kaikkien Mankkaan bussien reitit ja linjanumerot muuttuvat 15.8. metrolikenteen käynnistyessä. Kaikki Kamppiin menevät bussireitit lopetetaan.

Mankkaalla liikennöivät bussilinjat:

- 114:** Tapiola (M) - Urheilupuisto (M) - Mankkaa - Kilo - Leppävaara
- 115:** Tapiola (M) - Mankkaa
- 543:** Leppävaara - Mankkaa - Olari - Soukka - Kivenlahti (linjan reitti kiertää Mankkaan kautta)
- 548:** Tapiola (M) - Mankkaa - Kauniainen - Viherlaakso - Jupperi
- 549:** Tapiola (M) - Mankkaa - Kauniainen - Jorvi

Linjan 533 reitti ei kierrä enää Mankkaan kautta. Tarkempaa tietoa www.hsl.fi.

Yhteiselo ja yhteistä etua

Mankkaa-seuran perinteikäs palmusunnuntai-tapahtuma 20.3.2016 oli jälleen yleisömenestys. Runsaat 250 lasta etsi ja vähintään toinen mokoma saattajia seurasi, kun lapset etsivät heinäsuoviin piilotettuja pääsiäismunia kahden ja puolen tunnin ajan. Raija-noita joutui käymään jopa kätköillään, jotta munat eivät olisi loppuneet kesken. Mankkaa-seura kiittää seuran aktiiveja munanetsinnän järjestämisestä, Taavinkylän 5A ja 5B-luokkien vanhempia erinomaisesta buffetista, Mankkaan Eräsusia letuista, Tarja Nuurtilaa kauniista kukkatorista, Tapiolan Voimistelijoita pupujumpan vetämisestä sekä K-Supermarket Mankkaata Kinder-munien lahjoittamisesta.

Yhdistyksen kevätkokous pidettiin Väentuvalla 15.3.2016. Kokous hyväksyi vuoden 2015 tilinpäätöksen. Tulot ylittivät menot. Kokous päätti pitää jäsenmaksun 10 euroa/jäsen ennallaan. Jäsenmaksukirjeet lähetettiin huhtikuussa kaikille jäsenille. Jos maksu on syystä tai toisesta unohtunut, niin vielä ehtii.

Vaikka yhdistyksen talous onkin terveellä pohjalla, kiitos kaikille noin 400 jäsenelle, niin elämme kuitenkin käytännössä kädestä suuhun. Emme useinkaan kykene puolustamaan mankkaalaisten etuja tehokkaasti taikka kehittämään ja monipuolistamaan toimintaamme. Törmäsimme äskettäin rahapulaan, kun vastustimme sinnikkäästi Klovintorin asemakaavan muutosta asuinkeuhkaksi aina Helsingin hallinto-oikeuteen saakka. Vaikka valituksemme, joka hylättiin, oli hyvin perusteellisesti laadittu, niin mieltämme jäi askarruttamaan, että olisiko asiantunteva kokeneen juristin lausunto sittenkin ollut tarpeellinen. Siihen ei kuitenkaan ollut rahaa.

Yhdistykselle tulee myös ehdotuksia toiminnan laajentamiseksi esimerkiksi seniorien tai nuorten harrastuksien aktivoimiseen. Siihen tarvitaan ennen kaikkea aktiivisia jäseniä, mutta myös rahaa ohjaajia, tiloja tai tarvikkeita varuten. Rohkenen myös ennustaa, että varsinkin Juhaniilan ja Taavinkylän asukkaiden etujen puolustaminen Nygrannaksen

kaava- ja rakentamishankkeen edetessä tullee vaatimaan tuekseen juristista, teknistä tai muuta erityisasiantuntemusta lähivuosina. Neuvottelutilanne Espoon kaupungin kanssa ei ole helppo.

Esitän yhdistyksen puolesta vetoomuksen Mankkaan omakotiasujille ja asunto-osakeyhtiöiden hallitusten puheenjohtajille ja jäsenille sekä muille aktiiveille. Kertokaa lähimpiirille, että liittyminen Mankkaa-seuran jäseneksi 10 euron jäsenmaksulla on juuri nyt tärkeää. Jäsenmaksujen avulla yhdistys voi toimia entistä tehokkaammin asukkaiden hyväksi. Liittyminen on vaivatonta. Ohjeet löytyvät verkkosivuiltamme www.mankkaa-seura.fi.

Lopuksi tietokilpailukysymys. Mitä eroa on lähimmän ostos-

Esitän vetoomuksen Mankkaan omakotiasujille ja asunto-osakeyhtiöiden hallitusten puheenjohtajille sekä muille aktiiveille. Kertokaa lähimpiirille, että liittyminen Mankkaa-seuran jäseneksi on juuri nyt erityisen tärkeää.

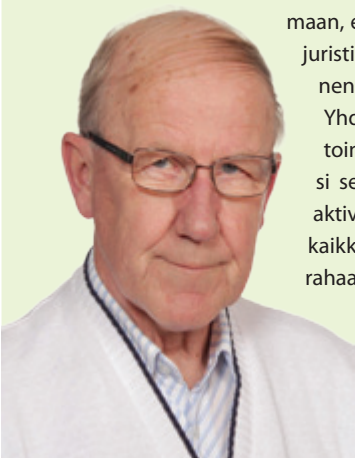
keskuksen pankkiautomaatilla ja omakotitalon omalla postilaatikolla? Mankkaan liiketalon pankkiautomaatti vietiin pois ilman minkäänlaista ennakkovaroitusta (pankkien omistama monopoli). Postilaatikon pakkosiirtokatselmuskutsu tuli sentään neljä päivää aikaisemmin (veronmaksajien omistama monopoli). Mitähän niiden visioissa tarkoitetaan lauseella "asiakkaat ennen kaikkea"?

Lehtemme tämä numero on normaalia laajempi Mankkaa-seuran 50-vuotisjuhlanumero. Tämän vuoksi valtaosa lehden sisällöstä liittyy Mankkaa-seuran ja Mankkaan historiaan.

Tavataan sunnuntaina 28.8.2016 Mankkaan asukaspuistossa yhdistyksen 50-vuotispäivän merkeissä.

Tervetuloa!

Jukka Peltola
Mankkaa-seura ry.
puheenjohtaja

MANKKAA-SEURAN STIPENDINSAAJAT 2016

Mankkaanpuron koulu: **Leila Lavonen** 6K ja **Emil Skyttä** 6K
Taavinkylän koulu: **Mira Syrjälä** 6B ja **Leevi Liimatainen** 6A
Mankkaan koulu: **Maria Kestilä** 9A, **Tuukka Lehtinen** 9M ja **Tommi Nikkinen** 9D

Stipendit jaetaan vuosittain Mankkaan koulujen päättöluokkien oppilaille. Stipendinsaaajilla on ollut tunnusomaista positiivinen yhteisöllinen toimintatapa ja myönteinen suhtautuminen lähiympäristöön. Lisäksi kaksi heistä on edustanut Espoota kansainvälisissä urheilutapahtumissa.

Paljon onnea!

Perinteinen pääsiäistapahtuma keräsi runsaan yleisön, kiitokset kaikille tapahtumaan osallistuneille. Kuva: Tapani Lehikoinen

Mankkaa-seuran kaikkien aikojen toinen jäsentiedote vuodelta 1967.

Seuraavilla sivuilla teemme pienen katsauksen Mankkaan historiaan sekä alueen ihmisiin ja arkeen vuosien saatossa Mankkaa-seuran 50-vuotisjuhlavuoden kunniaksi. Ohessa 1.7.1967 ilmestynyt seuran jäsentiedote numero 2, josta Mankkaa-lehtikin on aikanaan kehittynyt. Valitettavasti ensimmäinen tiedote ei ole säilynyt tallessa.

Ryhmäristiside jokaiseen omakotitaloon.

MANKKAAN OMAKOTIYHDISTYKSEN TIEDOITUKSIA (Mankans City News)

Mankkaa, 1.7.1967

N:o 2/1967

MANKKAAN OMAKOTIYHDISTYS (OKY) r.y:n johtokunta on päättänyt julkaista toistaiseksi ja tarpeen vaatiessa Mankkaan-Juhanilan-Siirilän-Taavinkylän alueelle tätä tiedotuslehteä. Lehti on kaksikielinen, mutta ilmestyy toistaiseksi varojen puutteessa suomeksi. Toimitussihteerinä on Yrjö Samela, p. 402220, jolle voi toimittaa paikallista uutisaineistoa, ilmoituksia sekä myös mainostekstiä edulliseen hintaan.

VI BEKLAGAR, att vi på grund av kostnadsskäl icke tillsvidare kan dela ut tidningen på svenska.

VENELAITURIPAIKKOJA on kauppalalla 320 Haukilahdessa, Kivenlahdella ja Otsolahdella. Paikkoja vuokraa ulkoiluasiain Leikas kauppalan urheilutoimistossa Muuralassa.

ÄIDINLOMA on mahdollinen nyt Espoossa vielä täksi kesäksi. Sosiaalitoimistosta Jorvissa saa lähempiä tietoja ja hakulomakkeita. Tarvittaessa saa vielä kodinhoitajan lapsia ja aviomiestä varten.

JÄTTEIDEN poiskuljetusta ei OKY ole voinut saada aikaan, koska ilmoittautuneita oli liian vähän. Salmu, p. 402518 kuljettaa jätteitä täysin kuormin korvauksesta ja Yrjö Laine, p. 404085 2:-/kerta säkkimenetelmällä sopimuksesta.

JALKAKÄYTTÄVÄ, josta Mankkaan OKY teki esityksen teknilliselle lautakunnalle, Mankkaantielle on kiinni vielä muutamista työluvista. Varoja on myönnetty, suunnitelmaan on tehty tarkistuksia OKY:n hallituksen toimesta pysäkkien suhteen.

PÄÄLLYSTYS Mankkaantielle Juhanilan risteyksestä Tarvontien liittymään tuntuu olevan kiven alla, mutta on tulossa.

MANKKAAN METROTunneli saadaan puhkaistuksi tällä viikolla. Pituudeksi tuli noin 200 metriä. Uusien viemäri- ja vesijohtoliittymien saaminen alueellemme tulee riippumaan syksyn budjettipäätöksistä.

LASTEN PÄIVÄKODIN saamiseksi Mankkaan alueelle on OKY:n hallitus tehnyt esityksen. Samaan tulokseen tähtää asiasta jätetty valtuustaloite.

JÄSENMAÄRÄ Mankkaan OKY:ssä on tällä hetkellä seuraava:

Juhanilan-Kalliorinteentien alue:	53
Mankkaan alue	97
Taavinkylän alue	64
Siirilän-Repoahon-Nuijalan alue	49
Yhteensä	263 jäsentä

Yhdistys on tällä hetkellä maassamme suuruudeltaan vasta viides, mutta voisi olla ensimmäinen, asuunhan alueellamme n. 500 omakotilaista! 40 viime vuoden jäsentä on unohtanut suorittaa jäsenmaksunsa tähän mennessä. Maksu heille 5:-, uusille jäsenille 6:-! POSTISIIRTOTILIN NUMERO 47-39077!

RAKE /Tapiolassa myöntää edelleen erikoisalennuksen yhdistyksen jäsenille.

LEHDON UNION - ÖLJYNLIUKASTA JA NOPEAA HUOLTOA SEPÄNKYLÄNTIEN VARRELLA! Puh. 402199

ESPOON kauppa on ostanut Kukkosen perikunnan omistaman tilan (n. 10 ha), jonka pohjoisosaan on tulossa KTK:n paikoitusalue. OKY:n hallitus pitää tätä täysin sopimattomana omakotiasutuksen välittömään läheisyyteen, ja on jo kääntynyt a.o. kauppalaan elinten puoleen kirjelmällä.

URHEILUA. Mankkaan OKY:n talkoilla on Mankkaan koulun kentälle asennettu jalkapallomaalit sekä lentopalloverkot. RAKE/Tapiola on lahjoittanut lentopalloverkon. Kiitos! KAUNIAISTEN URHEILUVÄLINE on lahjoittanut lentopallon. Kiitos! Peliohjelman kesän aikana on seuraava: Tiistaisin klo 19-21 Lentopallo ja jalkapallo
Torstaisin klo 19-21 Lentopallo ja pesäpallo
(Mankkaan Mahti ei vielä ole noussut mestaruussarjaan)

TIEHOITOKUNTIEN yhteinen neuvottelukokous on suunnitteilla ensi syksyn aikana.

LOPPUKIRJOITUKSEKSI todettakoon, että vaikka me täällä elämmekin nyt kahden taajan, Kauniaisten-Tapiolan akselilla, emme halua jäädä niiden jalkoihin! Haluamme säilyttää rauhallisemman ja väljemmän asumismuodon ja toivomme tänne silti muitakin palveluksia kuin kaatopaikan läheisyyden! Toimitus toivottaa alueensa asukkaille hyvää kesää!

Mankkaa-seura - 50 vuotta Mankkaan puolesta

Mankkaa-seuran edeltäjä Mankkaan Omakotiyhdistys ry perustettiin 3.4.1966 Mankkaan kansakoululla. Yhdistyksen tavoitteena oli sääntöjensä mukaan toimia mm. alueen asukkaiden edunvalvojana. Toimintasarkaa olikin riittävästi. Kunnalliset palvelut olivat vaatimattomat, viemäri- ja vesijohtoverkosto puuttui, samoin katuvalaistus. Läpiajoliikenne oli vilkasta. Turvesuon kaatopaikka sekä Mankkaanpuro aiheuttivat ympäristö- ja hajuhaittoja.

Yhdistyksen johtokunta toimi alusta alkaen aktiivisesti. Espoon kauppalanhallitukselle, lautakunnille ja muille viranomaisille lähetettiin lukuisia kirjelmiä ja lausuntoja Mankkaan alueen erityistarpeista. Yksi perustehtävistä oli vaikuttaa alueen kaavahankkeisiin, jotka uhkasivat Mankkaan säilymistä viihtyisänä pientaloalueena. Uhkakuva on edelleen ajankohtainen.

Yhdistys tuki myös vahvasti lasten ja nuorison vapaa-ajanviettoa. Mankkaan vanha viljamakasiini peruskorjattiin yhdistyksen aloitteesta vuonna 1974. Perinteisiä tapahtumia olivat muun muassa joka talviset Taaivinkylän kisat, kesäisin järjestetyt bussiretket sekä siivoustalkoot. Yhdistyksen tiedonvälittäjänä aloitti Mankkaan Uutiset -lehti vuonna 1967.

1990-luvulla yhä suurempi osa Mankkaan asukkaista asui rivi- tai pientalo-yhtiöissä. Mankkaan Omakotiyhdistys ry päättikin vuonna 1994 muuttaa nimensä Mankkaa-seura ry:ksi. Katsottiin, että nimenmuutos vastasi paremmin seuran tavoitteita toimia kaikkien mankkalaisten hyväksi.

Alueen liikenteen kasvu aiheutti huolia. Seura painotti voimakkaasti mm Mankkaantie -Koivuviidantien liikenneturvallisuuden kehittämistä. Samoin seura kannatti vah-

Mankkaan kartanon entinen navetta. Navetan paikalla on nyt Alepa. Alepan edessä olevan bussipysäkin nimi oli pitkään Kukkosen Kivinavetta.

vasti Espoon kaupungin hankkeita perustaa Mankkaan asukaspuisto sekä nuorisokahvila vanhaan makasiiniin.

Makasiinin alueella järjestetyt vuotuiset adventti- ja pääsiäistapahtumat ovat olleet suosittuja perhetapahtumia. Yhteistyökumppaneita ovat muun muassa Mankkaan alueen koulut, partiolippukunta Mankkaan Eräsdudet sekä paikalliset yrittäjät. Seura on tukenut Mankkaan koulujen kehittämistä ja laajennushankkeita sekä jakanut pieniä stipendejä päättöluokkien oppilaille.

Vuosikymmeniä mankkalaisten päänsärkynä ollut Turvesuon kaatopaikka ja kivenmurskaamo saivat arvoisensa lopun 2000-luvun alussa. Seuran pitkäaikaiset tavoitteet toteutuivat ja alue tuli osittain myös virkistyskäyttöön.

Metron valmistuminen Espooseen muuttaa myös Mankkaan julkisen liikenteen palvelut. Seura on ottanut kantaa syöttöliikennesuunnitelmiin, jotka toteutuessaan ruuhkauttaisi-

Mankkaan kartanon 1970-luvulla purettu päärakennus itsenäisyyspäivänä 1956. Kuvassa näkyy myös entisen päärakennuksen (nykyisen väentuvan) laajennusosa.

vat Mankkaantien ja jättäisivät Kokinkyläntien asukkaat vaille bussiyhteyksiä.

Uhkana Mankkaan olemassaololle pientalovaltaisena kaupunginosana ovat viime vuosina olleet Espoon kaupungin ylisuurat kaavahankkeet. Useita kerrostaloja on suunniteltu rakennettavaksi Mankkaanhaan alueelle. Vielä raskaampaa rakentamista sisältyy niin sanottuun Nygrannaksen kaavasuunnitelmaan, joka toteutuessaan sallisi jopa 8-kerroksisten kerrostalojen rakentamisen. Kaavamuutosten seurauksena Mankkaan asukasluku kasvaisi jopa 5 000 hengellä. Seura on antanut kaavamuutoksista kriittiset lausuntonsa Espoon kaupungille ja seuraa aktiivisesti hankkeiden etenemistä.

Viisikymmenvuotias Mankkaa-seura jatkaa määrätietoisesti toimintaansa ajaa mankkalaisten etuja. Puolustakaamme kaikki yhdessä asuinalueemme viihtyvyyttä sekä palvelujen kehittämistä.

Teksti: Markku Melkko

Kuvat: Jurkka Kukkonen

Nykyinen Vanhan-Mankkaan tie 1950-luvulla.

Rintamamiestalomme rakenteilla kesällä 1950 Mäkitien, nykyisen Taavintörmän varrella.

Mäkimiehet Lauri Byman ja Kari Krogell hyppymässä Mäkitien, nykyisen Taavilanlankujan kallioilla talvella 1956.

Lapsuusmuistoja 1950-luvun Mankkaalta

Tämän jutun tapahtumat sijoittuvat suunnilleen vuosiin 1952 - 1960.

Olin jo ilmoittautunut Aleksis Kiven kansakouluun Helsingissä, kun isäni sai talomme valmiiksi Mankkaalla. Niinpä aloitin kansakoulun Juhanilassa, nykyisessä Teatteri Hevosenkengässä Juhannusmäellä. Mankkaan koulu valmistui sopivasti aloitessani toisen luokan. Koulumatkalla kiinnosti myös nykyisen Alepan kohdalla ollut sikala.

Lähiympäristöömme Taavinkylän alueelle nousi rintamamiestaloja, joita rakennettiin osittain talkoohengessä. Hiekkaa ajettiin isosta hiekkakuopasta. Siellä käytiin myös silloin tällöin uimassa. Nykyisin sama hiekkakuoppa on Tapiolan keskusallas.

Taavintörmän ympäristössä on suuria kallioita, jotka tarjosivat talvisin meille pojille hyvät mäkihyppypaikat. Samanikäisiä lapsia olikin paljon. Jääkiekkoa pelattiin joskus myös suon jäällä paikassa, joka on nykyisen Taavinkallion ja Taavinsuon välisellä alueella. Talvisin hiihrettiin. Lunta oli mukavasti lähes joka talvi. Muistan jokavuotiset hiihtokisat, joiden lähtöpaikkana oli kalliotöyräs nykyisen Lidlin parkkipaikan reunalla vastapäätä Makasiinia.

Mieleeni on jäänyt lähtemättömästi Dävidsby Hornkapell –puhal-

linorkesterin harjoitukset kesäisin orkesterin johtajan talon portailla Kruununtien varrella. Soitto kuului kauas. Orkesteri esiintyi paikkakunnan tanssilavoilla ainakin juhannuksena, ehkä myös myöhemmin kesällä. Tanssilava orkesterikoppeineen sijaitsi ylhäällä mäellä Kruununtien vastapäätä Nygrannaksentien liittymää. Syksyisin paikkakunnalla vieraili sirkus pelitelttoineen silloisella pellolla Kruununtien ja Mankkaantien välissä. Elokuissa käynti Helsingissä kuului myös ajan huveihin.

Urheileminen kiinnosti. Koska moni kavereista puhui äidinkieleenään ruotsia, saimme aikaan Suomi - Ruotsi maaotteluita. Lajit valittiin yhdessä. Maaottelut pidettiin Mankkaalla ja Kauniaisten urheilukentällä. Jalkapalloa pelattiin täysin joukkuein Sinimäessä suurella niityllä. Sinne tehtiin kunnan maalit ja sivurajat. Polkupyörällä liikuttii silloinkin laajasti. Keväällä käytiin onkimassa Espoon kartanon luona ja uimassa Westendin rannassa nykyisen Länsiväylän kupeessa.

Mielestäni tunsin silloin lähes kaikki nuoret Kauniaisista Westendiin ainakin ulkonäöltä. Nykyisin en tunne edes kaikkia naapureita.

Teksti ja kuvat: Raimo Keskinen

Mankkaan vanhin rivitaloyhtiö

Kuten Mankkaa-seuran aikaisempi nimikin eli Mankkaan Omakotiyhdistys kertoo, Mankkaalla oli aikoinaan pelkkää omakotitaloasutusta. Mankkaan ensimmäinen rivitaloyhtiö eli Asunto Oy Mankkaan Kolme Kulmaa valmistui Seilimäkeen osoitteeseen Seilimäki 18 vuonna 1959. Tosin alueen nimi oli silloin Seilipakka ja kadun nimi Rinnetie. Valitettavasti yhtiön perustamisajan asiakirjoja urakkasopimusta lukuun ottamatta ei ole olemassa. Näin ollen emme tiedä, miten joku on keksinyt rakennuttaa rivitaloyhtiön siihen aikaan keskelle ei mitään. Ymmärrettävästi myöskään alkuperäisiä asukkaita ei enää ole. Taloyhtiön pitkäaikainen osakas **Arto Arola** kertoi kuitenkin ystävällisesti minulle kaiken taloyhtiön historiasta tietämänsä.

Taloyhtiöön kuuluu kaksi rivitaloa, yhteensä 35 asuntoa ja entinen talonmiehen asunto. Talot on piirtänyt arkkitehti **Matti Hakuri**, joka suunnitteli 1950- ja 1960-luvuilla monia muitakin rivitaloyhtiöitä. Mankkaan Kolmen Kulman rakennukset edustivat valmistuessaan modernia arkkitehtuuria muun muassa vinoine sisäkattoineen ja uutta rakennustekniikkaa; sisäpinnat olivat lastulevyä ja asuntojen väliset seinät Siporexia. Lieneekö kaupunkilegendaa vai totta, mutta eräiden tietojen mukaan neuvostoliittolaisia turisteja olisi tuotu busseilla talojen eteen niitä katsomaan.

Sen sijaan asuntojen valmistumisajan varustelu tuntuu nykypäivänä hyvin alkeelliselta. Koska alueella ei ollut kunnallistekniikkaa, vesi

tuli omasta kaivosta, joka muuten on edelleen olemassa, ja jätevedet menivät omaan sakokaivoon. Jääkaappeja ei ollut vakiovarusteena, vaan ruokatavarat varastoitiin ns. kylmäkaapeissa, joihin kylmä (tai kesällä kuuma) ilma tuli ritiläaukkojen kautta. Kylmälaitteistossa ei ole koskaan ollut. Liesissä oli sekä kaasu että sähkö, koska sähkövirran voimakkuus ei olisi riittänyt pelkkään sähköön. Ruokatarvikkeille oli mahdollista tilata kotiinkuljetus läheisestä kaupasta.

Kaikkia asunnoissa oli alun perin autotalli, mikä tuntuu varsin erikoiselta sen ajan pieni automäärä huomioon ottaen. Nykyään yksikään autotalli ei ole enää tässä käytössä. Lämmitysmuotona oli alkuun hiili, sitten öljy ja nyt jo pitkään kaukolämpö; kaukolämpölaitteistokin on ehditty jo kerran uusia. Erilliseen sivurakennukseen rakennettiin edelleen käytössä oleva sauna. Onpa taloyhtiössä ollut aikoinaan oma roskanpolttouunikin.

Lähistölle valmistui pari vuotta myöhemmin toinenkin rivitaloyhtiö eli Asunto Oy Mankkaan Rivirinne (Seilimäki 25). Rivitalojen asukkaat taisivat alkuun olla Mankkaalla vähän toisen luokan kansalaisia. Tätä osoittaa Omakotiyhdistyksen johtokunnan päätös vuodelta 1968, jossa rivitalojen asukkaiden pääsy seuran jäseniksi päätettiin yksimielisesti evätä. Tämä päätös on tietysti sittemmin kumottu, itse asiassa jo seuraavana vuonna.

Teksti: Ritva Pesonen

Mankkaan vanhin tie

Espoon vanhoissa kartoissa esiintyy kolmenlaisia teitä. Tärkein niistä oli Turusta Viipuriin johtanut niin sanottu kuninkaantie, joka oli yleinen maantie. Sen ylläpito oli Espoon osalta kaikkien tilanomistajien vastuulla. Pienempiä teitä olivat kirkko-, käräjä- ja myllytiet, kapeat kylätiet sekä hevos- ja kärrypolut.

Mankkaan halki vei 1700-luvulla eräänlainen rengastie, joka alkoi Espoon kirkolta. Sieltä tie kulki suunnilleen kuten nykyinen Finnoontie, siis Söderskogin ja Bolarskogin kautta Finnoon ja Frisansin kyliin. Tie jatkui itään Mattbyn ja Kvisbackan rusthollien kautta Kockbyyn. Täältä tie laskeutui Mankkaan kylän puolelle ja nykyisen Lukupuron ylittävälle sillalle. Sillan jälkeen tiestä haarautui kärrypolku pohjoiseen nykyisen Lukutien kohdalla ja edelleen maastossa olevan polun kautta Nygrannaksen ja Dävitshyn kautta Smedsbyyn.

Lukupuron sillalta kylätie jatkui nykyisen Vanhan Mankkaantien risteykseen lähestulkoon kuten Kokinkyläntie. Tästä Sandbackan alueelta haarautui tieyhteys kapeana kärrytienä kaakkoon aina Björnvikiin ja Otnäsiin asti.

Vanhalta Mankkaalta oli tieyhteys myös pohjoiseen Klobbskogiin ja edelleen Kilon ja Albergan kyliin. Rengastie jatkui luoteeseen, Smedsbyyn, Karvasbackan ja Bembölen kautta Espoon kirkolle.

Lukupuron sillan ylläpito oli 1700-luvulla jaettu Mankkaan kylän kahden ratsutilan, Westergårdin ja Östergårdin kesken. Espoon pitäjän nimismiehen sekä pitäjän siltavoutien tehtävänä oli valvoa yleisten teiden ja siltojen kuntoa.

Vuonna 1772 nimismies Petter Ahlström oli kehottanut ratsutilallisia Karl Aspegrenia Westergårdista ja Johan Eriksonia Östergårdista korjaamaan Lukupuron ylittävän sillan. He olivat saaneet kehotuksen heinäkorjuuajana eivätkä olleet ehtineet työtä suorittaa. Asiaa käsiteltiin Espoon syyskäräjillä ja ratsutilalliset ilmoittivat, että ”kesällä purossa on niin vähän vettä, että ratsain ja kiesillä matkustavaiset pääsevät sen yli vaaratta”. Lisäksi he olivat sulkeneet sillan tukeilla, jotta sitä ei voisi käyttää onnettomuusvaaran johdosta. Heinäkorjuuajan jälkeen ratsutilalliset olivat korjanneet sillan ja välttyivät rangaistuksilta.

Teksti Markku Melkko

Kartta: Kansallisarkisto

Vuonna 1766 piirrettyyn isojakokarttaan on merkitty Kockbystä Manckansbyn halki johtanut ikivanha kylätie. Peltojen ja niittyjen ympäröimät Westergårdin ja Östergårdin ratsutilat talousrakennuksineen ja torppineen näkyvät kartassa Hemåkrenien ja Storåkrenien välissä. Tie alkaa kartassa vasemmalta ja ylittää Lukupuron Dahlskyan-nimisen pellon kohdalla. Heti sillan jälkeen tiestä haarautuu kapea kärrypolku luoteeseen kohti Dävitshytä. Kylätie jatkuu kohti koillista ja päättyy nykyisen Mankkaan liikekeskuksen tienoille Klo kyan pellon luona.

Valoheitinlotat Mankkaalla

Valonheitinlotta **Erica Sahlberg** vartiössä Mankkaalla elokuussa 1944. Varustuksena kyypä, sillakankaasta valmistetut haalarit sekä italialainen 6,35 mm:n Mannlicher-Carcano eli Terni-kivääri.

Helsingin ilmapuolustuksesta vastasi jatkosodan aikana Ilmatorjuntarykmentti 1. Tykkipatterien lisäksi kuului joukko-osaston kokoonpanoon valonheitinpatteristo. Sen tehtävänä oli kuulosuuntimien ja valonheittimien avulla suuntia ja valaista pimeän aikana Helsinkiin hyökkäävät vihollisen lentokoneet.

Vanhan Mankkaan kartanon alueelle perustettiin 42. valonheitinjaos heinäkuun lopussa 1943. Yksikön valonheitin- ja kuulosuunninasema sijoitettiin nykyisen Vanhan-Mankkaantie 27-29 takana olevalle kalliolle. Kalustona olivat 150 sm:n hakuvalonheitin M/1940, Goertz-kuulosuunnin sekä Ares-voimakone, jolla tuotettiin sähkövirtaa. Valonheitinjaos osallistui neuvostoliittolaisten pommikoneiden torjuntaan Helsingin suurpommitusten aikana helmikuussa 1944.

Helsingin ilmapuolustusta tehostettiin keväällä 1944. Osa valonheitinpattereiden miehistöä päätettiin korvata vapaaehtoisilla lotilla, jotta miehiä vapautuisi rintamalle. Degeröön (Laajasalo) perustettiin valonheitinlottien koulutuskeskus. Näistä 145:stä etupäässä parikymppisistä opiskelijatyöistä muodostettiin 14. valonheitinpatteri heinäkuun lopussa 1944, joka sijoitettiin Helsingin länsipuolella

oleviin aseisiin.

Mankkaalle perustettiin patterin 1. jaos, peitenimeltään Kilo 1. Mankkaan heittimen vahvuus oli 15 valonheitinlotta. Heittimen johtajana toimi **Gullveig Slöör** ja varajohtajana **Loa Brax**. Lotat majoitettiin Mankkaantien laidassa olevaan parakkiin, jota kutsuttiin luttikamökiksi.

Silloisena jaoslottana palvelleen **Kristiina Eravuon (Wathén)** muistelmien mukaan päiväohjelmaan sisältyi vartiopalvelusta, kalustonhuoltoa ja asemien kunnostusta. Jokainen päivä päättyi kuuntelu- ja valaisuharjoituksiin. Muonitus hoidettiin omin voimin pienessä keittiökojussa. Vaihtelua sotaväen vaatimattomaan, usein kuivatuista perunoista tai herneistä koostuvaan muonaan saatiin joskus Vanhan Mankkaan kartanosta. Torjuntahälytyksiä ja -varoituksia oli lähes päivittäin ja maalitiedot välitettiin Helsingin pääpaloasemalla sijainneeseen ilmatorjuntakeskus Torniin.

Suomen ja Neuvostoliiton välille solmitun välirauhansopimuksen jälkeen myös Mankkaan valonheitinlotat kotiutettiin Helsingin V Yhteiskoulussa (Apollon Yhteiskoulu) pidetyn kotiutusjuhlan jälkeen 1.10.1944.

Teksti: Markku Melkko

Kuva: Espoon Kaupunginmuseo

VÄLITÄMME KOTISI KÄSITYÖNÄ

YSTÄVÄLLINEN LAATUVÄLITTÄJÄSI LÄHELLÄ

Prima tarjoaa laadukasta kiinteistönvälityspalvelua Mankkaan ostoskeskuksessa.

Yritys on hyväksytty ensimmäisenä espoolaisena toimistona Suomen

Kiinteistönvälittäjäliiton laatujärjestelmään ja sen yrittäjä on valittu Vuoden Kiinteistönvälittäjäksi. Piipahda kahvilla ja kysy ilmaista hinta-arviota asunnostasi!

SOILE GOODALL
Kiinteistöedustaja
040 533 5533

OILI JØRGENSEN
Myyntipäällikkö, LKV
0400 550 508

KARI RANDÉN
Kiinteistönvälittäjä, LKV
0400 531 231

RIITTA SANTASALO
Kiinteistönvälittäjä, LKV, TJ
040 773 8217

P R I M A

KIINTEISTÖT OY LKV [A]

Mankkaantie 2-4,
02180 Espoo
Puh. 09 452 0700
WWW.PRIMALKV.COM

Koko perheen parturi-kampaaja

Paula Ikävalko

Seilikuja 2, 02180 ESPOO

p. 0500-235 033, 09-523 380

**Teen kaikkia alan töitä
myös kotonasi**

CUTRIN®

Auki sop. mukaan myös iltaisin

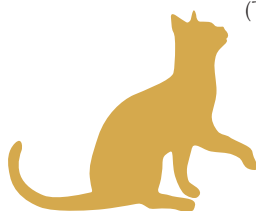
Mankkaan eläinlääkäri

KRISTIINA NORDLING Oy

Mankkaantie 10, 02180 Espoo
(Tapiolan leipomon vierisessä ok-talossa)

puh 09-5021603
gsm 0400-209187
fax 09-4123068

kristiina.nordling@saunalahti.fi
www.mankkaanelainlaakari.fi

Mankka-seura on myös facebookissa:

Mankkaa-Seura

Like us in facebook

Parturi-Kampaamo
Kauneushoitola

Jaspis

Tervetuloa täysin uudistettuun liikkeeseemme!

- parturikampaamopalvelut
- kauneushoitola

puh. 09 412 9421

puh. 044 293 5166

Nyt voit varata aikasi myös netissä, joko kotisivuiltamme tai osoitteessa:
<https://jaspis.avoinna24.fi/reservations>

Mankkaantie 2-4, katutaso

www.parturikampaamojaspis.fi

Sim
SENSITIVE

Mankkaan katujen entisiä nimiä

Suuri osa Mankkaan katujen nimistä oli aikaisemmin varsin erilaisia kuin nykyisin, muutamat ovat kyllä säilyttäneet entisen nimensä. Suuri nimimuutos tapahtui 1970-luvun puolessa välissä. Ja kuten arvata saattaa, monia nykyisiä katuja ei tuolloin ollut olemassakaan. Kadonnutta nimistöä ovat myös Mankkaan osat Repoaho (nykyinen Vehkamäki) sekä Siirilä ja Veikkola. Tässä listassa on verrattu katujen entisiä ja nykyisiä nimiä siltä osin kuin se on mahdollista.

Mankkaantie: Tie oli koko matkaltaan Sinimäestä Ylämankkaantielle (nykyisin Kalevalantie) nimeltään Mankkaantie. Vanhaa Mankkaan tietä ja Koivuvuodantietä ei siis ollut.

Seilipakka on nyt Seilimäki. Alueella oli yksi katu eli Rinnetie, nykyinen Seilimäki.

Kiiltokalliossa katujen nimet ovat muut-

tumattomat. Kaatopaikalle menneellä tiellä, nykyinen Mankkaansuo, ei ainakaan vuodelta 1973 olevan kartan mukaan ollut mitään nimeä.

Juhanilantie on nyt Kokinkyläntie. Metsäkalliontie on nyt Juhanintie ja Metsäkallionkuja Juhaninkuja. Muiden veljesten mukaan nimettyjen katujen nimet Kokinkyläntien toisella puolella ovat olleet koko ajan samat. Aurinkotie on nyt Kluuvintie.

Kalliorinteentie on nyt Keltontie. Silloinen Keltontie on nyt Keltonkuja.

Veikkolantie on nyt Mankkaanmalmi. Mäntyrinne on nyt Mankkaanrinne, sitä ennen välillä Malminrinne. Mäntytie kattoi nykyisen Mankkaanpuron ja osan Porttiniityntiestä. Pihlajatie on nyt Mankkaankallio.

Siiriläntie on nyt Porttiniityntien alkupää, osa Porttitiestä ja Vehkaniitty. Siirilänkaari on nyt Porttikuja, Vehkaniityntie ja Vehkaniitynkujat. Poikkitie on nyt Porttitiien alkupää.

Pohjolanatie on nyt Torpparantie.

Sepänkyläntie on nyt Kruununtie. Palo-

kaivontie on nyt Taavilantie. Taavinharjun ja Taavinsuon nimi oli nykyinen ainakin jo vuonna 1970, samoin Klovimäen tai Klovrinteen. Mäkitie on nykyinen Taavintörmä.

Entinen Sinimäentie on nyt Vehkamäentie. Nykyistä Sinimäentietä ei ollut, joku tie kulki kuitenkin Philipsin Radiotehtaalle (nykyinen K-Supermarket Mankkaa).

Ristitie muuttui ensin Stensinkujaksi ja on nyt Vanha-Stens. Tämä vanha nimi on elvytetty nimessä Ristitiensillat.

Pengertie on nyt Visamäentie ja Visamäenkuja. Pengertie jatkui Terijoentienä kuten nykyin. Koivu-Mankkaan puolella Haavikkotie on nyt Koivusyrjä ja Orapihlajantie Mahlarinne.

Teksti: Ritva Pesonen

Lähde: Espoon kaupungin nimistösuunnittelijat sekä vanhat kartat 1970 ja 1973. Näitä vanhoja Mankkaan, kuten muunkin Espoon, karttoja löytyy netistä Espoon karttapalvelusta kohdasta opaskartat.

Seilipakan hurjat rakennussuunnitelmat

Seilipakkaan, siis nykyiseen Seilimäkeen, yritettiin kaavoittaa 1960- ja 70-lukujen vaihteessa valtava asuinalue, koska Seilipakka kiinnosti rakennusliikkeitä, raha puhui. Alueelle oli suunnitteilla myös useita kerrostaloja, ja tarkoitus oli rakentaa paljon vuokra-asuntoja. Myös alueen keskellä nyt oleva metsäinen mäki olisi rakennettu täyteen. Kaiken lisäksi Seilipakkaa kaavoitettiin irrallaan muun Mankkaan

kaavoituksesta.

Silloinen Mankkaan Omakotiyhdistys toimi asiassa aktiivisesti perehtyen kaavaesityksiin, järjestäen tiedotustilaisuuksia ja kirjoittaen muistutuksia. Lisäksi puolueiden edustajia kutsuttiin keskustelutilaisuuteen. Lopulta Mankkaan Omakotiyhdistys valitti sisä(asiain)ministeriöön asti myös sillä perusteella, että alueen maanomistajia ei kohdeltu tasapuolisesti. Tämän vuoksi kaavaa ei

vahvistettu. Uusi kaava laadittiin ja vahvistettiin myöhemmin huomattavasti kevyempänä, kuten nyt tiedämme.

Nyt kun Nygrannaksen kaavasta käydään keskustelua, herää kysymys, onko mikään muuttunut lähes 50 vuodessa. Sen verran nyt ainakin on muuttunut, että Seilipakan kaavan kohdalla järki voitti lopulta rahan vallan toisin kuin Nygrannaksen kohdalla näyttää käyvän.

Teksti: Ritva Pesonen

• UUTISIA JA ELÄMÄÄ MANKKAALLA •

Partion suosio on kovassa nousussa - vapaaehtoisia tarvitaan

Partion suosio on ollut viime vuosina kovassa nousussa Espoossa ja koko Suomessa. Ilmiö näkyy myös Mankkaalla: partiolippukunta Mankkaan Eräsusiin tulee uusia jäsenhakemuksia viikoittain ja lippukunnan jäsenmäärä on ollut kasvussa usean vuoden ajan. Tällä hetkellä lippukunta on 150 jäsenellään alueen suurin nuorisjärjestö. Mankkaan Eräsusien tarkoitus on perustaa syksyllä kaksi uutta sudenpentulaumaa 1-2-luokkalaisille, jotta kaikki halukkaat pääsisivät mukaan. Sudenpentu kokoontuvat partiokokouksiin kerran viikossa. Kokousten ohjelmassa on mm. luontoon tutustumista, ulkoleikkejä, nikkarointia, askartelua, yhteiskuntakasvatusta sekä tietysti oman ryhmän kanssa toimimista. Li-

säksi sudenpennutkin pääsevät retkille mukaan ja kesällä tietysti partioleirille.

Uusia ryhmiä varten tarvitaan vielä muutama ohjaaja, joita partiiossa kutsutaan johtajiksi. Mukaan voivat hyvin tulla myös aikuiset, joilla ei ole aiempaa partiokokemusta – lippukunta tarjoaa tarvittavan koulutuksen ja materiaalit! Tulisitko sinä mahdollistamaan elämyksellisen harrastuksen alueen lapsille ja nuorille? Partioon liittymisestä sekä johtamisesta kiinnostuneet voivat katsoa lisätietoja lippukunnan kotisivuilta osoitteesta www.erasudet.fi tai sähköpostitse lippukunnanjohtaja Ville Vuorenmaalta: ville.vuorenmaa@erasudet.fi. Paikkoja on myös muillekin kuin sudenpennuille ja partioon voi hyvin liittyä milloin vaan!